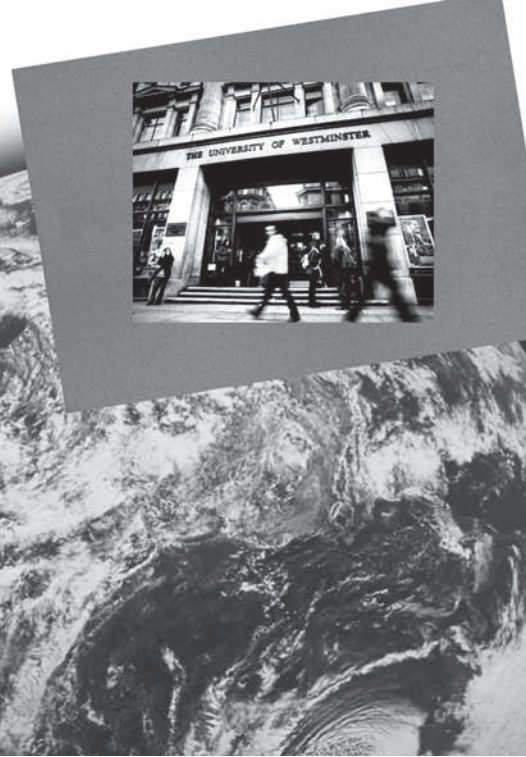

VERDEN SOM TENKEPLASS:

REISEBREV

MAGNUS LØVOLD

STED: UNIVERSITY OF WESTMINSTER

Klokken er 7.25, tirsdag morgen, det regner og jeg er på vei til forelesning. Dampen har kondensert mot vinduene og avskjærer de morgentrette passasjerene i en av Londons signalrøde dobbeltdekkere fra den regntunge og bråkete virkeligheten utenfor. Jeg presser meg ned på et ledig sete ved siden av en halvt sovende kineser og forsøker å late som om han er meg like uvedkommende som jeg er ham. Morgenbussen fra hippe Shoreditch i øst til Wells Street ved Oxford Circus – Londons ubestridte og overspente midte – er alltid overfull, og når det regner (noe det ofte gjør, men ikke så ofte som enkelte vil ha det til) føler man seg ikke så mye som sild i tønne som sardin i lake.

Jeg er på vei til the University of Westminster, et universitet hvis navn indikerer en storslagethet som strengt tatt – skal vi tro avisen the Guardians uoffisielle ranking – ikke stemmer overens med virkeligheten, altså oppfatningen til de omlag 30 000 studentene som studerer der. Målt i forhold til institusjoner som Oxford, Cambridge og London School of Economics, havner Westminster ganske langt ned på listen, men med en forholdsvis god økonomi har de klart å trekke til seg en rekke fremstående akademikere innenfor ulike fagretninger.

Og la meg innrømme det med en gang: Jeg studerer ikke lenger filosofi, og jeg antar derfor dette er å anse som et filosofisk reisebrev i dobbelt forstand - beretningen om en reise, ikke bare bort fra Blindern, men også bort fra filosofien. En gang var jeg riktignok innrullert på filosofi-programmet ved UiO, men etter tre lange og frustrerende år på Humanistisk Fakultet kom jeg til den konklusjon at undervisningsmetodene og faginnholdet ved filosofisk

institutt ikke engasjerte meg nok, og jeg bestemte meg derfor for å pakke skreppa og bevege meg over plassen til statsviterene ved Samfunnsvitenskaplig fakultet. Da det viste seg at gresset ikke var så mye grønnere der, endte jeg tilslutt opp på et flerfaglig program i Peace and Conflict Studies, og jeg svever for øyeblikket i luften et sted mellom Niels Treschows og Eilert Sundts hus.

Men dette er metaforer. Rent geografisk befinner jeg meg fortsatt i annen etasje på en signalrød Daimler Fleetline, på vei til forelesning om Cosmopolitan Democracy med David Chandler, og føler meg som en sardin i lake ved siden av en halvt sovende kineser.

David Chandler er en Foucault-inspirert professor i internasjonale relasjoner som jeg etter hvert har kommet til å anse som min akademiske guru (no kidding). I motsetning til de fleste forelesningsrekker jeg har fulgt på Blindern, er forelesningene til David alltid engasjerende. Ikke misforstå: Jeg mener på ingen måte å påstå at alle forelesningsrekker jeg har fulgt på Blindern har vært uinteressante og kjedelige – tvert i mot! De har til tider vært like interessante som det beste P2-program, og like morsomme som et Åpen Post-program. Men selv om underholdningsverdien tidvis kan ha vært stor, mener jeg like fullt at de egentlig aldri har stimulert til genuint faglig engasjement.

Og etter syv forelesninger med David, har jeg kommet frem til at grunnen til at jeg har følt det slik antakeligvis har noe å gjøre med hvordan forelesningene ved UiO er bygget opp på. I motsetning til den strengt hierarkiske forelesningsarkitekturen ved UiO, hvor en professor står i ensom majestet foran en ansiktsløs studentmasse, og som,

kun i kraft av å være den eneste i rommet som er i posisjon til å se alle, tilraner seg et anstrøk av autoritet og allvitenhet, sitter vi på Westminster alltid i hesteskoformasjon. De som har kjent hjertet banke febrilsk i brystet ved tanken på å åpne kjeften og ta ordet i et fullsatt auditorium på Sophus Bugge, vil skjønne betydningen av å sitte noen få meter unna en professor og oppleve at han snakker *med* deg (og ikke *til* deg), og at det å si noe, eller stille et spørsmål, fremstår som den enkleste, mest naturlige ting i verden.

At utdannelse ikke er det samme som opplæring, og at universitetsforelesninger derfor ikke bør ha samme form som en innføring i trafikregler ved Gunnars kjøreskole, er åpenbart noe filosofi-professorene på filosofisk institutt ved UiO ikke har skjont - eller i det minste ikke ser betydningen av. David er ingen filosof, men han synes likevel å ha forstått bedre enn filosofene ved UiO at den sokratiske *elenkhos* ikke bare er et teoretisk-metodologisk konstrukt, men en praktisk, anvendbar metode. Han er en uttalt motstander av Power Point-presentasjoner, og bortsett fra et tema for dagen, en bunke bøker og et blankt ark, ankommer han ikke forelesningene med annet enn en vilje til å undersøke om det studentene, han selv, og

andre akademikere har skrevet og tenkt, er meningsfullt, konsistent og koherent. Forelesningene starter typisk med at han spør om noen har lest noe interessant siden sist, og hvis noen tar oppfordringen, griper han fatt i det som blir sagt, og forsøker å knytte det opp mot hva han selv og andre akademikere har skrevet og tenkt. Dette gjør undervisningen forskningsbasert, og David har selv sagt at han – i motsetning til de fleste forelesere ved UiO – faktisk liker å undervise, all den tid det gir ham muligheten til å teste holdbarheten av hans egne resonnementer og argumenter. Men det gir også studentene et unikt innblikk i hvordan en akademiker faktisk arbeider, og for meg, i det minste, er nettopp dette ekstremt engasjerende og inspirerende.

Jeg liker egentlig dårlig å komme med råd, og spesielt når jeg ikke vet hvem jeg snakker til, men jeg skal allikevel avslutte med å oppfordre alle til å komme seg vekk fra filosofisk institutt på Blindern – om ikke annet så for et halvt år. Hvis du er heldig vil du oppleve at utdannelse ikke er det samme som opplæring, at engasjerende og interessant ikke er synonymer, og at filosofi ikke nødvendigvis er det som prekes fra et kateter på Sophus Bugge.